**Тема.** Марк Твен Пригоди Тома Соєра» Світ дорослих і світ дітей у повісті **Мета.** Продовжити знайомство з повістю; порівняти світ дорослих та світ дітей, представлений у повісті; поглиблювати вміння аналізу епічного тексту; розвивати навички усного зв'язного мовлення; виховувати інтерес до життя, взаємоповагу.

Хід уроку

## І.Організаційний момент

- 1. «Добери влучне слово» (тренувати мовлення й пошук родзинок) Нам допоможе мовна...
- 2. Щоб більше про автора цікавого знати, Його біографію будемо...
- 3. А потім думки всі докупи зберемо Й над твором новим працювати...
- 4. Коли ж забажаємо ми відпочинку, То проведемо фізкультурну...
- 5. І сюрприз на вас чекає, Діалог ми ...
- 6. Разом добре поміркуєм, В групах дружно...
- 7. Перш, ніж задзвенить дзвінок, Підсумуємо ...

### **П.** Актуалізація опорних знань учнів

#### 1. Робота в парах

Події розділу розмістіть у хронологічній послідовності.

- 1) Том з відром та довгою щіткою вийшов на вулицю
- 2) «...Джиме, я дам тобі кульку, я дам тобі свою білу мармурову кульку.»
- 3) Отже жити на світі не так уже й погано. Сам того не відаючи, Том відкрив великий закон, який керує вчинками людей, а саме: коли хлопчикові, або дорослому забагнеться чогось, треба, щоб цього нелегко було досягти.
- 4) Ось у далині з'явився Бен Роджерс. Кепкувань цього хлопця Том боявся найбільше.
  - 5) Том зневажливо глянув на хлопця і сказав: «Що ти називаєш роботою?»...
- 6) У цю важку й безнадійну хвилину його раптом окрилило натхнення не що інше, як натхнення, геніальна, блискуча думка.
- 7) ...Я вважаю, що навряд чи знайдеться хтось один на тисячу, навіть на дві тисячі хлопців, хто може це зробити як слід.
- 8) Із хвіртки, наспівуючи «Дівчата з Буффало», підстрибцем вибіг Джім з бляшаним відром у руці.
- 9. Том віддав щітку, на його обличчі виписувалась нехіть, зате в серці буяла радість»
  - 10) Настала субота. Ранок видався ясний і свіжий.

## 2. Вправа «Хто уважніший?»

Із переліку предметів виписати ті, що отримав Том, як винагороду, за те, що дав можливість хлопцям фарбувати свій паркан:

Персик, 12 скляних кульок, футбольний м'яч, паперовий змій, синє скельце від пляшки, чорний кіт, ключ, пташка, яблуко, дохлий пацюк на мотузці, крейда, олівці, шість пістонів, олов'яний солдатик, конструктор LEGO, собачий нашийник.

# III. Повідомлення теми, мети уроку.

# ІУ. Сприйняття й засвоєння навчального матеріалу.

## <u>1.</u> <u>Бесіда</u>

- Що ви дізналися про Гекльберрі Фінна?
- Чому матері не хотіли, щоб їхні діти спілкувалися з Геком?
- Які хлопчачі теми обговорювали Том і Гек?
- Доведіть, що хлопчаки найбільше цінують дружбу, таємниці, пригоди?
- Яке значення мають забобони в дитячих іграх?
- З якою метою Том і Гек збиралися вночі на кладовище?

# 2. Інтерактивне технологія «Займи позицію»

- Чи стануть, на вашу думку, Том і Беккі друзями?

- 1. Будуть товаришувати
- 2. Том не захоче дружити
- 3. Беккі не захоче дружити
- 4. Мені байдуже

Обґрунтуйте свій вибір.

#### 3. Бесіда за питаннями.

- ✓ Чому ви поспішаєте стати дорослими ?
- ✓ Чи завжди "дорослість " залежить від віку людини?
- ✓ Назвіть хлопчаків героїв повісті, які забули, що вони діти. Які їхні вчинки дають вам підстави для такого висновку?
- ✓ Тітка Поллі постійно намагається виховувати Тома ідеальним (на її погляд) хлопчиком. Чи завжди сама тітка Поллі була такою? Уявіть, якою вона була в дитинстві.
- ✓ Чи можна стверджувати, що абсолютно все, що  $\epsilon$  в дитинстві, необхідне і в дорослому житті?
- ✓ У передмові до повісті Марк Твен зазначав, що він хотів описати забобони, які трапляються серед дітей, а також негрів... Які згадані в повісті дитячі забобони видаються безглуздими в дорослому житті?
- ✓ Що об'єднує світ дорослих і дітей?
- ✓ Який "закон", що керує всіма людськими вчинками, спільний як для дітей, так і для дорослих, відкрив Том Сойєр, фарбуючи паркан?

# 4. Дослідницька робота «Світ дітей і світ дорослих»

| Діти  | Дорослі                         |
|---|---------------------------------|
| відкриті, шукають пригод, грайливі,                   | стримані, помірковані, заковані |
| забобонні, вірні друзі, щирі                          | правилами та пересторогами      |
| Проблемні питання                                     |                                 |
| - Чому дитина, коли дорослішає так змінюється?        |                                 |
| - Чому так важливо зберегти в собі світло дитинства в |                                 |
| дорослому житті?                                      |                                 |

#### У. Підсумок уроку.

Дискусія за проблемними питаннями.

- Чому дитина, коли дорослішає так змінюється?
- Чому так важливо зберегти в собі світло дитинства в дорослому житті

Висновок: Марк Твен наполегливо підводить читача да думки, що життя може бути прекрасним і захопливим, що «чари» приховані в найбуденніших речах і що Том мав рацію, коли шукав у житті «чудес» і не мирився з сірим обивательським існуванням.

#### УІ. Домашнє завдання:

- 1) завдання №5 с.241 (письмово);
- 2) читати Туве Маріка Янсон «Комета прилітає».